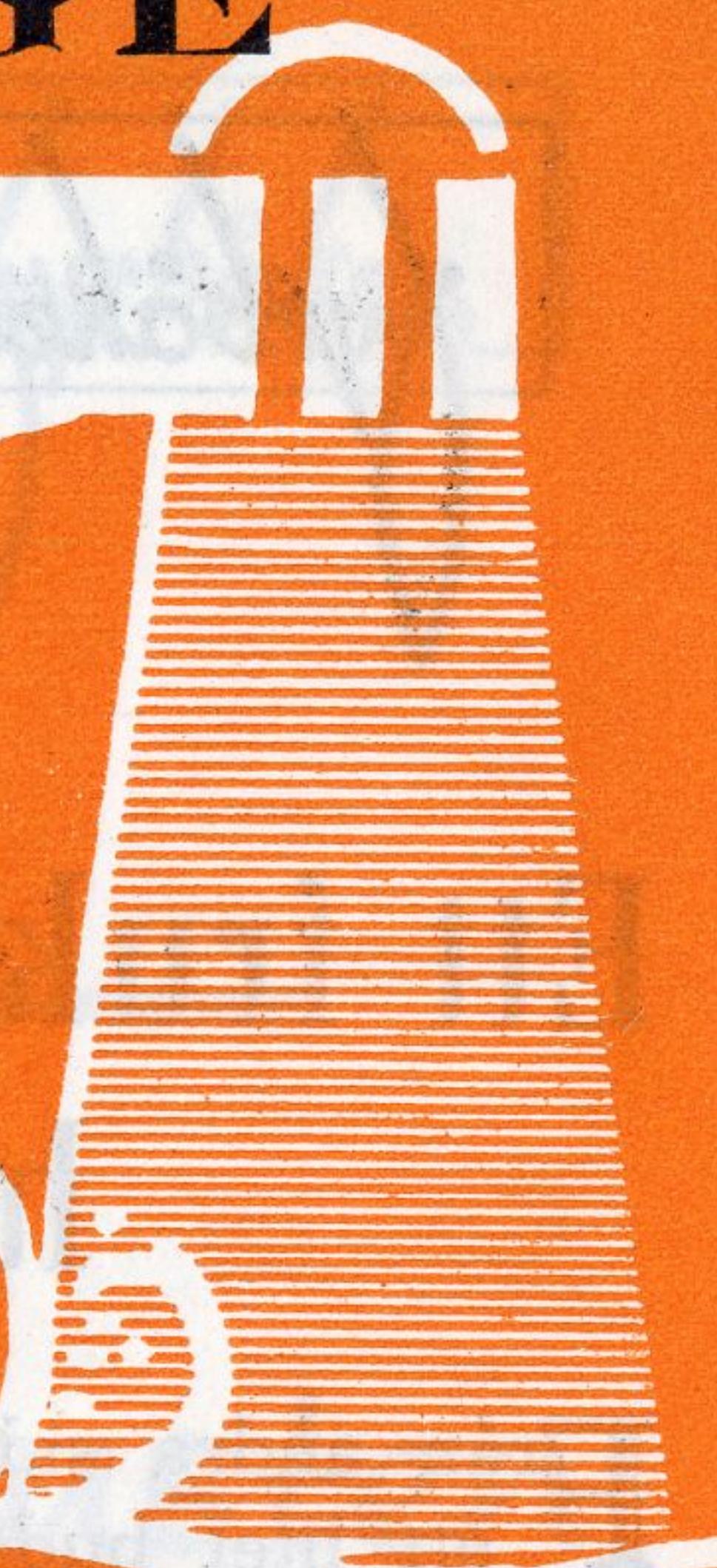

Kyrboåken

N:r 9-10
1946

Pris
20 öre

Julsångerna repeteras

Aktuellt:

Ett fruktansvärt hot.

Sid. 2

Samarbete.

Sid. 2

Hjärntrusten i bild.

Sid. 3

Julhälsningar.

Sid. 6

★ JULEN 1946 ★

Fyrbåken

UPPSLAG OCH IDÉER

Ett fruktansvärt hot

Från andra sidan Kölen når oss ett litet budskap om att spritkonsumenterna är i full färd med att etablera en köpstrejck med hjälp av kedjebrev. Den ene baccusälskaren skriver till fem meningsfränder och uppmanar dem att sluta köpa sprit och anmodar dem samtidigt att i sin tur skriva till fem andra med samma förnuftiga uppmaning. Denna välorganiserade aktion menar man tydligen sedan skall uppväcka myndigheterna till bitter eftertanke och ha oanade följder med sig. Och så långt skulle man nog få rätt, men säkerligen skulle följderna inte gå i den riktning man hoppas på. Sannolikt förefaller det att de norska nykteristerna skulle få ett utomordentligt bevismaterial alldeles till skänks. Hela samhället skulle bli anständigare, värdigare och trevligare på allt sätt. Polisernas arbetsuppgifter skulle minska i oanad grad, finkorna skulle snabbt tömmas på sitt klientel. Samhället skulle också tjäna en massa pengar — alltså tvärt emot vad de strejkande tydligen inbillar sig. Det kostar nämligen pengar att underhålla arrestanter och alkoholister och allt vad som därtill hör. En massa pengar skulle också frigöras till nyttigare ting.

Enligt hotfulla rop skulle en liknande strejk vara påtänkt i Sverige. Vi kan endast tacka och vara glad.

Fyrbåken

Organ för
Medelpads distrikt
av I. O. G. T.

Red. och ansv. utgivare:

H. Norling, Kyrkogatan 24,
Sundsvall.

Prenumerationspris 2 kr.
Postgirokonton 77 15

Nya Samhällets Bok- & Accidenstryckeri
Sundsvall 1946

3433

Brevväxla med norska loger

För att i största möjliga utsträckning vidga basen för samarbetet med Trondheims distriktsloge har distriktsrådet tänkt sig en logevis brevväxling över Kölen. Korrespondensen bör alltså vara en logens affär — kan den sedan utvecklas till att gälla enskilda medlemmar så har vi naturligtvis ingenting emot den saken — och skötas av någon av logens tjänstemän lämpligast. Loger som är intresserade av idén kan sända ett meddelande därom till Fyrbåkens red, som sedan skaffar fram en adress på den norska sidan.

Samarbete

I den värld av relativ fred vi nu befinner oss kan IOGT utföra ett fredsverk av största praktiska betydelse. Ordens idéer bygger på en absolut internationalism över nationernas gränser och inte minst över gränserna mellan religioner, raser och politiska ideologier. Det är en internationalism baserad på en vidsträckt broderskapsidé, som fordrar en allas »likhet inför lagen». Genom sin snart hundraåriga verksamhet har Orden visat att detta är praktiskt utförbara idéer. IOGT har också visat att förståelsen mellan folken, fördragsamheten med varandra ökats genom denna verksamhet. Medelpads distriktsloge har under framfarna dagar tagit många initiativ för att i största möjliga mån utveckla denna internationalism och denna broderskapsidé. Med sitt arbete efter skilda linjer har den velat skapa kontakter med godtemplare i andra länder till gagn för sig själv och säkerligen även för andra.

Det intima samarbete som nu inlett med Trondheims distriktsloge är ytterligare ett steg i den riktningen. Vi måste ut och träffa andra för att rätt känna betydelsen av vårt arbete och för att utveckla oss själva. Vi hoppas att detta samarbete skall ge oss nya impulser och

BOOK LOTTERIET

Efter den redovisning distriktsrådet härförleden begärde för att få »ett grepp» om försäljningen fortsätter nu boklotteriet med slutspurt. Några av de främsta vinsterna finns fortfarande kvar och bör stimulera till nya ansträngningar. Som redan meddelats i ett cirkulär får logen viss procent på det antal lotter som överstiger logens medlemsantal.

Fredsgåvan

Teckningen på fredsgåvan har ebbat ut en smula och vi vill bara påminna alla dem som glömt av att skicka in inbetalningskortet att göra det snarast. Om möjligt skall insamlingen avslutas vid årsskiftet.

ge många fruktbringande resultat. Inte minst tror vi att förståelsen mellan de båda folken skall ökas genom denna verksamhet.

Ordenssyskon!

Vid reparationer och
nybyggnader, vänd Eder
då med förtroende till

Lyréns
Målerifirma

Telefon 4465.

Verkstad: Långgatan 71.
Sundsvall.

Vördsamt

Carl-Ivar Lyrén

UTFÖR ALLT INOM YRKET.

Hjärntrusten gjorde succé

Hjärntrusten gjorde succé — vilket redan utförligt och välvilligt konstaterats i dagspressen i Sundsvall och Stockholm och i Reformatorn. Konferensen blev en strålande manifestation av nyvaknad oemotståndlig optimism och god vilja. »Det var som i gamla dagar», var det någon som sa', och det är sannernligen det bästa betyg som kan ges. Närmare tre hundra deltagare hade samlats på egen bekostnad från alla delar av distriktet och samtliga besjälades av viljan att ta ett extra krafttag för IOGT. Ovan ses några av deltagarna andäktigt lyssnande till DT:s utläggning av texten och därunder och till höger är DT Erik Olsson och centralexpeditionens chef, Karl Wennberg i talartagen. Fredsgåvan fick en extra skjuts framåt och DS Hans Norling hade all möda i världen för att hinna måla i logernas staplar. Stridsbasunen angav tonen genom att teckna 100 kr. på ett bräde och sedan följde de övriga med.

Sagatun i Ranheim

Månadens loge denna gång är Sagatun i Ranheim, en liten plats utanför Trondheim. Den har enligt senaste rapporter 138 medlemmar och arbetar med ett möte varje vecka. På mellandagarna är amatör-teaterns många älskare i aktion, dels med repetition och dels med att ge föreställningar. I sex veckor har logen lördag och söndag anordnat en basar med teaterföreställningar, vilket tillfört logekassan 6.000 kr. När vi under denna rubrik i förra numret talade om logen Ljungstrand, berättade vi bl. a. att den logen anordnat ett av de bästa krets-möten som setts på mycket länge. Logen Sagatun hade, när distrikts-rådets vu var på besök anordnat ett av de bästa distriktslogemöten, som dessa i varje fall varit med om på länge.

Möbler

Mattor

Gardiner

Engelfeldts

TELEFON (växel) 55 820

Vi ungas frimärksklubb

När tidningen Vi Unga för ett par år sedan startade en egen frimärksklubb i likhet med vad de flesta andra ungdomstidningarna ju har, så var det inte bara en prestigesak för tidningen, att vi skulle vara lika goda som de andra, utan det var faktiskt efter påstötningar från läsekretsen. Det var flera ungdomsledare, som menade, att man här hade en ny möjlighet att binda ungdomar vid Orden.

Och när man såg möjligheten från tidn. håll att få fram en alldeles ny samlarmetod, som erbjuder många stora fördelar framför de gängse formerna av samlande men alldeles för lite uppmärksamhets, då slog man till.

I Vi Ungas Frimärksklubb samlar man endast ett märke från varje land. Det torde vara den enda klubb i Sverige, som tillämpar denna samlarmetod. Dels kan man därigenom effektivt och praktiskt lösa albumfrågan, som de flesta andra klubbar måst lämna olöst. Ett album i fickformat, som räcker hela livstiden och kostar bara en krona — det låter fullkomligt otroligt men är dock sant. Det finns katalogiserade cirka 520 frimärksutgivande »länder» (det rör sig ju här inte om länder i vanlig mening utan om frimärksutgivande områden under tidernas lopp) och dessa ryms i ett album på endast 50-talet sidor med plats för tio märken på var sida.

Fördelarna med denna form av samlande:

1) Ungdomarna på 8—15 år slipper att fördjupa sig i petitesser såsom vattenmärke, tandning, papperskvalitet och färgnyanser. Här gäller samlandet saker, som är lätta att fastslå: olika länder. En klubb kan alltså arbeta med bara ungdomar utan egentlig ledare.

2) Detta är den billigaste form av samlande, som finns för ungdomar. Nybörjarna behöver aldrig satsa några stora slantar på att känna sig för. De första hundra länderna får man ihop på byte och tiggeri. Det nästa hundratalet kostar 5—15 öre, kanske. Sen blir det dyrare efter hand, men då har intresset också vuxit.

3) Detta är den mest spännande form för samlare, som finns. Den tar fasta på det roliga i samlandet:

jakten efter märken. Man kommer aldrig att möta detta intresseförkävande överflöd på billiga och tarvliga märken, som möter andra samlare. De första hundra märkena letar man ihop själv, det nästa hundratalet förutsätter vakenhet och uppmärksamhet, det tredje hundratalet förutsätter rationalisering av arbetet — och de sista hundratalet, ja, dem får man anställa metodisk jakt efter.

4) Vi Ungas Frimärksklubb hjälper till genom att montera särskilda urvalshäften för samlare av ett-varje-land. Dessa sänds utan kostnad efter meddelande till Sven Bergman, Vadstena. Dessa urvalshäften har alla märken landangivna och prissatta; det är bara att välja, vad man vill ta för klubbens räkning och sen sända häftena tillbaka till Vadstena. Portokostnaden får man dra av vid redovisningen.

5) När man kommer så långt, att det är mer frimärken en tomrum, gör man upp mancolistor, d. v. s. förteckning över felande märken, så bevakar Frimärksklubben och kommer med specialerbjudande.

6) I tidningen Vi Unga finns en särskild frimärksspalt för samlare enligt denna metod med upplysningar om märken och frimärksländer, små tävlingar, förslag till klubbmötprogram m. m.

Är Du för Dig själv eller för ungdomarna i Din ungdomsloge intresserad av denna form av frimärks-samlande, så sätt bara in kr 1.— på postgiro 2941, Tidningen Vi Unga, Vasagatan 9, Stockholm, så kommer omgående ett av de små trevliga albumen. Sen är det bara att rekvi-rera flera, om det behövs, och sätta i gång med det trevligaste plock som finns för kulna vinterkvällar.

K

Elegant
men trivsamt

CONDITORI

ORIENT

STORGATAN

5

SUNDSVALL

Tel. 41 95

Dan Andersson populär skald i Föreningsverige

Nytt

från

IDROTTSFRONTEN

Dan Andersson är den skald, som oftast får sina dikter framförda i mötesprogrammen inom nykterhetsrörelsen. I genomsnittsföreningen presenteras ett filmprogram bara vartannat, kanske vart tredje år. Diskussioner var fyra gånger vanligare för trettiofem år sedan.

Detta är några av de resultat, som t. f. aktuarie Gunnar Melker kommit fram till vid en genomgång av programmet för ett par tusen sammankomster och en jämförelse med en motsvarande undersökning, som fil. lic. Hans Gahn gjorde före första världskriget.

— Mötesprogrammen speglar ju den ideologiska utvecklingen inom folkrörelserna, konstaterar hr Melker, och det är den spegelbilden, som jag har försökt få fram genom att granska en rad programböcker från IOGT, NTO och NOV och jämföra programtyperna där med vad som samlade motsvarande grupper inom våra folkrörelser för trettiofem år sedan.

Samkvämen är den vanligaste mötesformen nu. Var tredje sammankomst går i en eller annan samkvämsstil. Och likadant var det 1912—1914. Föredragen får lika stor plats nu som de fick då — de bär upp ungefär elva procent av mötena.

Föreningsärenden som enda samlingsmotiv är däremot bara hälften så vanligt numera. Och diskussioner, som 1912 stod på sjutton hundra mötesprogram, finna vi nu bara på fyra av hundra.

Vad som framför allt har ökat, det är program med ingredienser av

uppläsning, kåserier, sång, musik och teater. De äro nästan lika vanliga som de rena samkvämen, vilket betyder nära på en tredubbling i förhållande till 1912. Uppläsningssprogrammen rymmer förvånansvärt många av våra klassiska skald: näst efter Dan Andersson kommer Karlfeldt, Fröding, Runeberg. Rydberg och Tegnér tycks komma långt före nu levande skald. Mera »modern» är man, när man väljer prosauppläsning.

Stad och land skiljer sig här som så ofta eljest. Det märks särskilt i fråga om mera kvalificerade underhållningsprogram och föredrag — stadsföreningarna kan ordna tre föredragsmöten, medan landsbygdsföreningarna hinner få fram ett.

Särskilt belysande för det s. a. s. ideologiska läget är ju valet av föredragsämnen. I det fallet får man här en klar bild av det allmänna samhällsintresse, som odlas inom nykterhetsrörelsen. Hälften av föredragen behandlar alkoholfrågan — och då oftast från sociala utgångspunkter. I den andra föredragshälften dominerar andra sociala frågor.

På vart fjärde mötesprogram ägnar man f. n. huvudintresset åt sin rörelses centrala problem — alkoholfrågan och nykterhetsarbetet. Det är något mindre än för trettiofem år sedan — delvis en följd av att den nykterhetspolitiska debatten dämpats något, delvis uttryck för en medveten strävan hos den moderna nykterhetsrörelsen till allmän orientering med intresset särskilt riktat på samhällsfrågorna.

ARSMÖTE.

Sundsvalls Godtemplar Ungdoms IF, distriktets enda godtemplaridrottsförening, höll den 22 okt. sitt årsmöte och utsåg styrelse för det kommande arbetsåret. Valda blev: Reinh. Pettersson, ordförande, Karl Ivar Lyrén, Sten Lindström, Sören Bild och Karl Ivar Stegeby. Mest diskuterade årsmötesfråga blev den kroniskt dåliga ekonomin och tänkbara åtgärder däremot. Plats finnes för stöd från logers och enskilda godtemplares sida.

HANDBOLL.

Det relativt goda handbollslag för eningen haft under föregående säsong har på grund av flera spelares avflyttning från orten m. m. splittrats. Föreningen startar därför icke med något lag i årets Medelpadsserie utan endast med ett lag i Reservlagsserien. Flera av idrottsföreningens medlemmar deltar i SGU-avdelningens hittills framgångsrika lag i korporationshandbollen.

BORDTENNIS.

har tagits upp på programmet. Föreningen deltar med lag i Medelpadsserien, div. 4, där segrarna hittills varit totalt obefintliga. Bordtennisspelarna handikapas emellertid — förutom sin brist på rutin — även av svårigheter att få lämplig tränings- och tävlingslokal.

ORIENTERINGSMÄSTERSKAP.

Klubbmästerskap i orientering hölls den 27 okt. på en lagom svår och vägvälsrik 9-km-bana, som Torsten Näslund strängt i den omväxlande terrängen norr om Skottgård. Tunadals IF och OK Broke anordnade samtidigt och på samma bana sina mästerskap.

För godtemplarnas vidkommande blev resultaten:

1. Tage Dahlin 1.28.05
(klubbmästare)
2. Gösta Karlsson 1.31.35
3. Sven Erik Stegeby 1.57.35
4. Ture Engström 2.06.35

Favoriten Stegeby missade den första av de fem kontrollerna, ett ödetorp. Åke Olsson, Sten Lindström och Erik Swahn bröt av olika anledningar tävlingen, som på grund av kylan blev rätt så krävande.

T e d.

Marknadens förnämsta kontorsutensilier

saluföres av NORDISKA KARTRO A.-B., Vasagatan 9, Stockholm.

Representant: Gunnar Lundvall, Box 1065, Svartvik. — Telefon 62185.

Foto *

ENGSTRÖM

Innehavare:

ALBERT ENGSTRÖM

Porträtt &
Serie-ateljé

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

101 Strid och Frid

Britt och Age
Jonsson, Helge
Viklander, Albin
Larsson, Johan
Ekenberg, E. A.
Söderberg, Tora och Sten
Kerstin och Gudrun
Engberg, Helmer
Feuk, Oscar
Jönsson, Märith och Hillevi
Söderberg, Hanna
Lalander, Jac m. fru
Sjöstrand, Ivar
Norling, Ebba
Svensson, Karin och Lennart

156 Rätt och Sanning

Andersson, John med fru
Sundström, Erik med fästmo
Göransson, Gina
Dalberg, Siri

Gustaf och Emil
Gustavsson, Eva
Aström, Anna-Greta
Aström, Erik

157 Flink och Färdig

Martin, Bengt
Olsson, Tora och Gustav
Nyman, Alma och Adolf
Alm, Greta och Adolf
Persson, Carola
Hörnfelt, Barbro
Westerlund, Gerd
Andersson, Elsa, Arild och Maud
Eskilsson, Hulda
Larsson, Eva
Olsson, Anna
Johansson, Ragna och Oscar
Jonsson, Per
Östlund, Gustav Adolf
Östlund, Roland
Löfgren, Arne

Lundkvist, Anna
Tidén, Göta och Carl

158 Hälleberget

Wallström, Ragnvald
Nordling, Brevelle, Naimie
Karlsson, Karl med familj
Lindberg, Göta och W.
Öberg, Anna
Olausson, Lovisa
Svärd, Matilda
Wickholm, Ernst med fru
Wallin, W. E. med fru
Svensson, Gunnar
Bergström, Anna
Quarnström, M.
Flodin, L. D.
Eriksson, Sigvard
»Momet»
Edh, Bengt
G. B. m. fl.
Edin, Gösta
Johansson, Sören
Engberg, Gertrud
Nilsson, Rolf
Larsson, Hulda
Engström, O.
Henriksson, E.
Backman, Karin med fästman
Björkdal, familjen
Andersson, Karin
Larsson, Karin och Hjalmar
Norlander, Anna
Myrgren, S. (NTO)
Lindberg, Margit
Watz, Ingrid
Lindberg, Ebba
Johansson, John med familj
Bjurberg, Svea och Hilding
Pettersson, Anna-Lisa
Lind, Erland
Örström, B. A.
Hällebergets amatörer
Johansson, Sune

God jul och Gott nytt år

tillönskas läsare
och annonsörer av

Fyrbåken

Nordberg, Edla
Andersson, Petrus med fru
Johnson, Carl med fru
Pettersson, Sven med familj
Westin, J. Alf med familj
Lindeman, Greta och Th.
Aström, Margit och Oskar
Hamberg, Anna
Aström, Folke
Hammarberg, Elin med dotter
Nordberg, Gösta med familj
Eriksson, Malte, med familj
Lisell, Jon
Hamrin, Emma och Henry
Calle
Jonsson, Frida och Bertil
Jansson, Oskar med familj
Nordén, C. E. med familj
Björklund, Gunnar
Lidblom, Östen
Eriksson, Tekla och Elis
Carlsson, Aina
Bodigh, Anna och Waldimir
Wiklander, Gottfrid med familj

Kämpe, Bengt Göran
Norén, Anna, John och Lennart
Bergkvist, Märta
Sillman, Mary
Dalhset, Inga
Söderbom, Ingrid och Otto
Björkstrand, Jenny
Olsson, Nanna och Erik
Rylander, Else Gerd
Bengtsson, Britt-Marie
Pettersson, Barbro
Sundberg, Lilly
Bjurn, Torsten
Sidén, Klas med familj
Olsson, Elsa och Johan
Olsson, Anna och Nils
Westling, Ester och Jonas
Hammarström, Syster och Birgitta
Östlund, Anna
Nordberg, Lina och Carl
Chorell, Olga
Chorell, Gertrud och Nisse
Lyrén, Hjördis och Carl-Ivar,
Kerstin och Per Arne

159 Harmonie

Gustavsson, Alex med fru
Karlsson, K. J. med fru
Hedman, Alice
Nilsson, Karl Anton
Östberg, Ulla-Britt
Henriksson, Jörgen
Andersson, Ivar
Östberg, Olga
Slättman, Elna
Slättman, Siv

161 Välkomsthemmet

Backlund, Folke med familj
Gillgren, Fritz med familj
Lindbergh, Frank
Lindbergh, Curt
Mattsson, Eric och Eva

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

Nilsson, Georg med familj
Nilsson, Gunvor och Per
Westlund, Filip

176 Folkets Vål

Persson, Albin med fru
Bengt, Göta och Gun
Larsson, Axel med familj
Bertil och Ingrid
Andersson, Anna
Gerd och Rut
Pettersson, Göta
Mattsson, Arne
Evy och Gunno
Ingrid och Carl-Otto
Pettersson, Lars-Erik
Andersson, Stig
August och Pelle
Pettersson & Bendel
Nordbrandt, Hildur och Karl-Erik
Märta och Rane
Anna-Lisa och Sten

193 Fredsförbundet

Ohlsson, Ellen och Vitalis
Johansson, Eva-May
Johansson, Tore
Johansson, Naima

Nyman, Valborg och Karl
Fällman, Mariann, Hans och Ulrik
Gårdlund, Frida
Nilsson, Hanna

195 Stödjepelaren

Svedin, Evert med familj
Brännlund, Gust. med familj
Engström, Margareta och J. O.
Engström, Carin och Tage
Halén, Arne
Halén, Hilda, Nils och Anna
Halén, Gösta
Berggren, Bengt
SGU-avd. 534
Eriksson, Sanna och Emil
Brännlund, Nils D.
Brännlund, Helga och Em.
Österlund, Hilding med familj
Öhlén, E. A. med familj
Öhman, Helge med familj
Sjölén, Nils med familj
Höglund, Gottfr. med familj
Larsson, syskonen
Carlsson, Ellen och Thomas

228 Skönborg

Norling, Hans

Törnberg, Erik och Anna
Andersson, Curt och Margit
Torsten och Britta
Bild, Sören och Ingrid
Klo och Bubblan
Rut och Gustav
Sven Westman och »Larssa»
Näsström, Harry och Britta
Sten, Lola och Ove
230 Jönsson (Jösse)
Bengt, Gullan, Bengt-Åke
Göta, Calle och Bengt-Tommy
Elly, Kalle, Inger och Monika
Söderlund, Anny och Hjalmar
Carlsson, Ellen och Herman med fam.
Wahlgren, C. J.
Pettersson, N. O. med fru

241 Dalens Stjärna

Johansson, Barbro
Lundin, Ulla
Rodin, Gunvor
Dana och Anne-Marie
Jansson, Bengt Olov
Olsén, Lauritz med familj
Andersson, Gustav med familj
Berg, Gustaf med familj
Kerttu, Lennart

JULFÖRBEREDELSE

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

Hed, Bertil
Olsson, Lennart
Andersson, Karl med familj
Stures orkester

249 Folkets lycka

Andersson, Sigurd
Lindblom, Gunnar
Nyberg, Gerda
Hallberg, Fritz med familj

288 Vaksam

Åström, Helmer med familj
Åslin, Sven med familj
Backing, Helmer med familj
Lindh, Erik
Elfström, Bertil
Åström, Anders med fru
Ulin, Margot
Ulin, Lars Anders
Ulin, Nils Ivar
Åström, Fridolf med familj

Westerlund, Signe och Emil
Nilsson, Gunnar
Nordling, Lilly och Gunnar
Lundström, Vega och Martin
Åsberg, Magnhild och Selmer
Olsson, Einar
Söderberg, Estrid och Einar
Wiklund, Sven med familj
Jonsson, K. E. med familj
Engström, Adolf med familj
Johansson, Greta och Nils
Söderberg, Olivia
Hulinder, Henrika
Öhrberg, Em. med familj
Åslund, Bernh. med familj

369 Sundhet

Andersson, Britt, Barbro och Rune.
Jonsson, Bengt och Olle.
Hedman, Martin.
Eriksson, Gert

434 Segerkämpen

Larsson, P. A.
Karström, Hulda och J. A.
Tiderman, Gustaf
Widmark, Ingrid
Lindblom, Hanna
Nordén, Dora och John
Thunberg, Gerda och Johan
Wallgren, Karin och Ansg.
With, G. L. med familj
Andersson, Gustav med familj
Svensson, Judit
Svensson, Sven O.
Larsson, Lina
Karström, Astrid
Karström, Birger
Eriksson, Emil med familj
Höglund, Tuve
Bergman, Erik
Bergman, Nils

977 Tunaborg

Nilsson, Johan med familj
Svensson, H. E. med familj
Nilsson, G. F. med familj
Engström, Allan med familj
Palmqvist, O. med familj
Östman, Anna och John
Wallbom, Harry
Westin, Ingallil
Nilsson, Rune med familj
Andersson, Alfred med familj
Pettersson, Åke med familj
Nordin, Verner med familj
Thunfors, Gunhild och Axel
Nilsson, Göte med familj
Eriksson, Nanny och Ingemar
Runsvik, Torsten med familj
Hellhoff, Ulla
Westberg, Ruth
Andersson, Ester och Vilhelm
Hansson, Emmy och Axel
Nyqvist, Lennart
Berglund, Bernt med familj
Ohlsson, Alfred med familj
Engren, Gösta med familj
Hofling, Otto med familj
Larsson, Bertil

Fyrbåkens läsare

*I Trondheim och Trøndelag tillönskas
en God Jul och Ett Gott Nytt År*

292 Samfundets Stöd

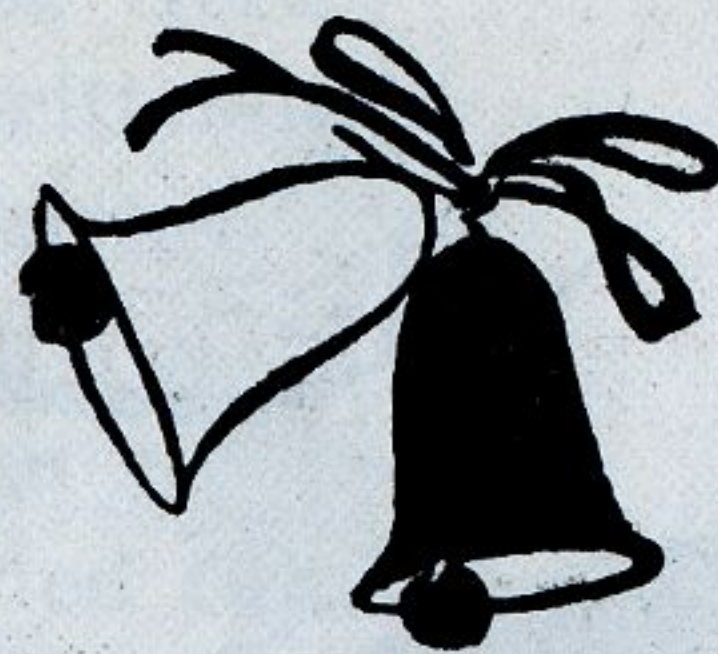
Bäckvall, J.
Bergqvist, Olle
Mattsson, Arnold
Bengtsson, Carl
Johansson, Eivor
Scholander, Greta
Lundgren, Bror
Jonsson, Edvin
Lundgren, Linnéa.
Norberg, Sven
Jonsson, Bengt-Olof
Dahlberg, Bror
Per och Lisa

Söderlind, Magda, Fridolf och Bo
Löjdkvist, Werner
Knutsson, Kerstin och Kjell
Brodén, Hans-Erik och Bo
Ledin, Inga-Britt
Lundgren, Anna Siv och Karl
Pettersson, Ingrid
Olsbro, Ingemar

356 Gambettas Minne

Nessler, Rut och Verner
Allgren, Nils med familj
Nessler, Margit
Sundquist, Anna-Greta.
Lindberg, Märta
Andersson, Emelia och Konrad.
Andersson, Andrietta.

Dahlgren, Fridolf
Hedman, Birger
Strandberg, Gunnar
Silwer, Elwor och Sigvard
Sjöström, Lilien och John-Erik
Eidenstén, Hans
Blomberg, Karl-Axel
Sten, Kjell och Bengt

978 Fränsta Kämpe

Andersson, Valfrid med familj
Andersson, Fridolf med familj
Andersson, Verner
Andersson, Maj-Lis
Andersson, Inez och Birger
Eriksson, Erik
Ferm, Inga-Lill
Gustafsson, Einar
Jonsson, Hilding och Aina
Lundberg, Carl med fru
Nilsson, Ulla
Palm, Gun

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

tillönskas alla ordenssyskon, vänner och bekanta.

Svensson, Fritioff, Anna-Lisa och Dan
Johansson, Ture
Johansson, Signe

1585 Stridsbasunen

Persson, Fridolf med familj
Nilsson, Erik med familj
Persson, P. A. med familj
Karlsson, Johan med familj
Andersson, Albert med fru
Schön, Allan
Bodare, Stig med familj
Thunfors, Algot med fru
Magnseth, Kjell med tjej
Bohman, Anor med familj
Gelfgren, Aug. med familj
Johnsson, Fredrik
Söderberg, Einar
Norgren, Ake
Larsson, Manfred med familj
Strandberg, Sonja
Lundqvist, Erik med fru
Lundqvist, Alida med familj
Lundqvist, Gunnar
Kårström, Milton
Finnström, Elfon
Bergius, Oskar med fästmö
Magnseth, Erland med fästmö

1960 Magnus Huss

Bergman, Stig
Bjelkström, Hjalmar
Bohlin, Rosa
Carlsson, Ragge
Edström, Gunnar
Forsell, Emma
Jonsson, Ivan
Karlsson, Erna och Stig
Tjinkan Kinkan
Lemon, Helge
Lindberg, Lars med familj
Lodell, Kerstin
Martinsson, Thor
Moberg, Erik
Olsson, Sven
Persson, Ruth
Rosenlund, Anna-Stina
Tiderman, Asta
West, Einar
Westberg, Bengt
Westberg, Jenny och Werner
Wiklander, David

1973 Fridshemmet

Falk, J. A.
Nordell, Johan med familj
Sarbäck, Gustav med familj
Eriksson, Johan med familj
Bergelin, Evert med familj
Danielsson, Axel med familj
Sundgren, Ake med familj

Martinsson, Ragnar
Eriksson, Märta
Eriksson, Tore
Jönsson, Ivar med familj
Sten, Mimmi och Valfr.
Sand, Johan

2051 Segerlönen

Sundling, Gustav med familj
Sundberg, Helmer med familj
Viklander, Gunnar med familj
Engberg, Britt och Ann-Marie
Viklander, Erik
Larsson, Almer
Nordin, Erik-Otto
Larsson, Herta
Åström, Stig
Viklander, Gunnel
Sundberg, Vega
Persson, Ingvar
Zätterqvist, Stig och Ingemar

2058 Vivan

Jonsson, Inez och Gösta
Jansson, Kjell
Hjorth, Rune
Liljestrand, Stig
Holmberg, Maja och Gideon
Sahlsten, Gurli
Norrbom, Nils med familj
Asp, Sewerin med familj

polyfoto

— det naturliga fotografiet

48 olika bilder
endast kr. **3.50** (inkl oms.)

All slags fotografering utföres,
såsom reklam-, hem- och ute-
fotografering m. m.

Adress: Köpmangatan 7. Tel. 4500.
Affärstid: vardagar kl. 9-6,
söndagar 1-3.

Thorvaldsson, Ake med familj, Tärnaby
Thorvaldsson, Kjell
Thorvaldsson, Inger
Thorvaldsson, Sylvia
Liljestrand, Ida och Sixten
Lind, Margit och Yngve
Eriksson, Erik
Löjdqvist, Gertrud
Åsén, Alexis och Eve
Åsén, Siv
Bergström, Bernh. med familj
Dalström, Olov
Wahlberg, Gudrun
Wahlberg, Anna
Olsson, Erik och Märta
Olsson, Gun
Olsson, Irene
Olsson, Britt-Mari
Norberg, Hulda
Sällberg, Alvar
Bergström, Gunnar med familj

2369 Ledstjärnan

Nilsson, Martin
Nordin, Malin och Birger
Åström, Hans med familj
Bergström, Ake med familj
Johansson, Knut med familj
Nilsson, Sigvard
Ersson, Anders
Söderström, August med familj
Ersson, Anna
Lindfors, John
Ersson, Arne
Nordin, Harald

2854 Vår Borg

Asplund, Ellen, Eric och Rolf-Erik
Genberg, Agda och Helmer
Asplund, Ida och Karl
Asplund, Tage och fjällan
Dahlberg, Ida och Henning
Berglund, Lennart

3116 Framåt

Hans och Werner
Jansson, Olov med familj
Elvén, Agnes och Bertil
Olsson, Karin och Hulda
Lydia och Ingrid
Fast, Sara och Alvar

3485 Skansbanéret

Höglin, Hendry
Lidberg, Maurits med familj
Lättström, Aina och Ivar
Vennberg, Helmer med familj
Edvall, Sven med familj
Larsson, Anton med familj
Larsson, Lars med familj
Sjögren, Agda
Norén, Margareta

Godtemplarlogerna har god
anslutning bland svensk-amerikanerna

GOD JUL OCH . . .

Palmroth, Karl
Lidvall, Amalia
Lidvall, E. V.

4577 Fredsstjärnan

Helander, Gösta och Rut
Dahl, Carl med familj
Olsson, Alvar med familj
Söderlund, Georg
Formgren, Kjell
Andersson, Arvid
Hellsten, Jonas A.
Persson, Sture
Svärd, Anne Marie
Eriksson, Märtha
Danielsson, Anna och Alex
Andersson, Ivar
Näsberg, Carl Th.
Formgren, Ville
Byström, K. J. med familj

4753 Böljan

Björk, Albert med fru
Karlsson, Konrad, med familj
Karlsson, Helmer med fru
Björklund, Bertil med familj
Familjen Vedin
Björklund, Inga och Erik
Björklund, Hjalmar med familj
Udén, Anna

4898 Vinterny

Aström, Valdemar med familj
Aström, Einar med familj
Berglund, Ivar med familj
Berglund, Gottfrid med familj
Nylander, Harry med familj
Östlund, Hilda och John
Jakobsson, Anny med familj
Viklund, Erik
Svedin, Hjördis
Näslund, Ossian med familj
Wallin, Hjalmar med familj

5240 Kamratkretsen

Familjen Öhman
Nylander, Einar
Gunnar och Elsa
Mattsson, Karl med familj
Öhman, Karin och Gustav

5246 Bredsjön

Östman, Nils
Viklander, Ruben
Nylén, Berta
Nylén, Eric med familj
Sjöström, Ingeborg
Englund, Evald
Englund, Sixten

Carl A. Åkervall.

När jag vaknar var morgon och tittar mig omkring i gamla Sverige, så tror jag nästan att jag sovit i 23 år. Ty, en sådan markant utveckling har det varit här, under de år jag varit borta. Sverige är bra och långt före Amerika i många avseenden. Och sen jag nu varit här en tid vill jag inte alls tillbaka till staterna.

Den som fäller detta yttrande är en gammal svensk-amerikan Carl A. Åkervall, som nu efter 23 år vänt tillbaka till hemlandet igen. Hur det nu är, så få svenskarna därborta ett visst yankee-drag. Det är som om den amerikanska folktypen på något sätt smittade av sig. Så ock

Berglund, Olle
Åkerdahl, Göran
Nyberg, Karl-Eric
Sjöström, Olle
Andersson, Sigurd, Hilma och Göran
Sjödin, Eric, Stina och Anita
Berg, Tage
Berg, Rune
Östman, Ragnar med familj

5303 Ljungastrand

Jonsson, Dittlev med familj
Ahnström, Rune med familj
Bergkvist, Elsa och Harald
Persson, Märta
Andersson, Ingrid
Berggren, J. A.
Eriksson, Erik A.
Karlsson, Erik
Eriksson, Erik E.
Sillerström, Olle
Backström, Ambjörn
Öhman, Sigrid och Karl Erik

I föregående nummer av Fyrbåken hade vi en välkomsthälsning till en gammal godtemplare och medelpading som i 23 år vistats i Amerika, men nu återvänt till sitt hemland. Det är 73-årige Carl A. Åkervall och han har nu besökt Sundsvall innan han definitivt bosätter sig i Alsen. Vid sitt besök här uppsöktes han av sign. Morris vid Sundsvalls Tidning och Fyrbåken tillåter sig klippa ett stycke av intervjun.

med Åkervall eller låt oss kalla honom vid det namn han bar, då han för 23 år sedan lämnade Alsen för att med sin äldste son ge sig över till lyckolandet då, nämligen Åkervall. Han sitter framför oss med sitt vita hår, svarta buskiga ögonbryn och kraftiga haka — inte alls olik de porträtt man sett av Cordell Hull. Men modersmålet talar han perfekt — icke en aning till amerikanskt accent.

Åkervall är född i Sundsvall men kom upp till Jämtland. Han är gammal kämpe för arbetarrörelsens och nykterhetsrörelsens sak, och det är främst då han pekar på de sociala förbättringarna och de stora framstegen i bostadshänsen, som han anser Sverige kommit långt. Sverige är lyckligt, säger han. Och jag vet vad jag säger, för jag har alltid haft ögonen på skaft, när jag sett mig om ute i världen.

Visst kommer det svensk-amerikaner hem och talar om allt därborta, som om staterna vore ett världens paradys. Visst finns det rikedom, ja ofantliga rikedomar, men där finns också en fruktansvärd fattigdom. Men den får ni här hemma inte höra talas om.

Så t. ex. säger man att det är oerhört dyrt att leva i Sverige, att det knappt finns någon mat på de svenska amerikaångarna etc. Jag bestred detta, medan jag ännu var kvar, men jag hade dock mina tvivel. Så funderade jag bl. a. på att köpa en radio med mig hem. Man visste ju inte hur här var.

Min uppfattning korrigerades ganska snart när jag steg ombord på Gripsholm. Där fanns mat i överflöd och där fick jag för första gången på många veckor äta kött. Det fanns nämligen inget kött att få i Connecticut, där jag vistades en tid innan jag for från Chicago till Europa. Under tiden låg det 6 milj. pund kött nedfruset i Boston, vilket släpptes loss på en gång, då priskontrollen upphävdes. Det var svarta börs-kött. Likaså med tvål och såpa. Fanns inte att få. Men när prisstoppet slopades blev det med ens fullt på diskarna som genom ett trollslag. Och radion, som jag lyckligtvis inte släpade hem. I min hemsocken satt dom och lyssnade på utmärkta radioapparater i varenda stuga och jag tror t. o. m. i skogskojorna!

En sak som slog mig särskilt, när jag klev ombord på tåget i Göteborg, var den renlighet och den komfort som mötte mig. Jag trodde minst jag åkte andra klass, då jag löst biljett med tredje. Ifråga om renlighet kan inte de amerikanska tågen mäta sig med de svenska.

Nykterhetstillståndet är det dåligt med på andra sidan. Vem som helst kan få tillstånd att öppna en krog, och sprit kan köpas i varuhus, speceriaffärer och vad vi kallar apotek. Man säger att det sups mycket i Sverige. Det kan hända, men av vad jag sett, så sups det under en viss kontroll, och jag tror att det är motbokssystemets förtjänst.

Svenskarna håller ihop bra i Amerika, och det svenska ordensväsendet är den sammanhållande länken. En synnerligen livaktig förening i Chicago under senare år är Föreningen Norrlänningarna, och i den finner man säkerligen många bekanta till både medelpadsbor, jämtlandsbor och hälsingebor. Vasaorden är ju en annan känd orden. Likaså har godtemplarlogerna stor anslutning.

Hr Åkervall har tillhört godtemplarorden i nästan hela sitt liv, och nu när han återvänt till Alsen, går han in i sin ungdoms loge för 13:e gången, efter överflyttningar från andra loger. Då svenska logen Jupiter i Chicago sade farväl till den gamle reslige svensken blev denne också avtackad på ett anslående sätt och han förde med sig hälsningar hem till släktingar och anförvanter i Sundsvall.

Nu slår sig Åkervall ner hos en dotter i Alsen för välförtjänt vila. I USA har han sju barn kvar, och de räknar nog på att få se gamle far än en gång, men Åkervall tycker att Sverige allt är bäst.

Godtemplarveckan i Medelpad

Godtemplarveckan genomfördes i Sundsvall och på vissa platser ute i distriktet inte utan framgång. Arrangemangen har redan så utförligt refererats i dagspressen att Fyrbåken endast anser det nödvändigt med ett kort omnämnande. I Sundsvall stod Godtemplarrådet för den samlande uppgiften och logerna hade fått »en portion» var. Hälleberget svarade för öppningshögtidligheterna på Stora Torget och därifrån är dessa båda bilder hämtade. Överst talar ombudsman Harry Andersson och nedan ses en bild från tablån med fanbärare och den unge fackelbäraren.

Café METROPOL

KÖPMANGATAN 9. — Tel. 3964.

STALLET DÄR MAN TRIVS!

Extra gott kaffe; egen brödtillverkning.

Lasse Ladda

FRITZ STENLUND: Lasse Ladda.
En berättelse om en skogspojke.
Ill. Eklunds förl. Kart. kr 3:—,
bibl.-band kr 4: 50.

I serien Eklunds ungdomsböcker har författaren Fritz Stenlund utgivit en pojkb berättelse, Lasse Ladda, med motiv från de stora värmländska finnskogarna. Den är full av spännande äventyr. Men den är mer än så. Det är historien om en fattig nybyggjarpojkes väg ut i livet. Som skogsbo får Lars lära sig känna och älska naturen och akta det levande, som där finnes. Så får han komma till byn för att gå i skola, men det visar sig vara vanskeligare än han väntat: han får pröva på människornas vränghet och ondska, och det är nu han får sitt öknamn av övermodiga kamrater. Men han består provet, och slutkapiteln visar honom som hjälte i ett par verkligt spännande och fängslande äventyr.

Det är stundom hårda tag i boken. Livet för en skogsbo är varken lek eller mjäkighet. Men boken präglas starkt av författarens humana livsuppfattning. Stilen är värdig och flärdfritt enkel. Fritz Stenlund, som gjort sig känd som författare av pjäser och en av kritiken mycket uppmärksammas självbiografiska berättelse, har även tidigare med framgång försökt sig som författare av ungdomsböcker.

En vältalare

**Churchill: Tal inför lykta
dörrar. Skoglunds bokförlag.**
Pris kr. 8: 50.

I den årligen återkommande diskussionen om vem som skall hedras med Nobels pris i litteratur förekommer sedan en avsevärd tidsrymd Winston Spencer Churchills namn. Storbritanniens och hela den allierade världens krigsledare skulle i så fall emellertid inte få det för sina skönlitterära insatser — om vars värde man ställer sig ganska tveksam. Främst skulle man i så fall däri-genom visa sin uppskattning av hans eminenta talekonst och sedan skulle hans högförnämliga biografiska arbeten säkerligen räknas som ett ytterligare plus.

Ingen i modern tid har i sådan överväldigande grad som Churchill åstadkommit märkliga resultat genom sin oratoriska förmåga. I sina tal har han utbildat en monumental och skönt formad prosa, påminnande om ett ädelt

konstverk. Hans framställning är präglad av en genomlysande klarhet och skarp pregnans. Med avsevärd litterär kraft har han verkat nyskapande och epokbildande.

Kanske högst och längst har han nått i de hemliga tal hållna under Storbritanniens svåraste år, som nu frigivits. En erinran om situationen i världen och för Storbritannien då dessa tal hölls säger en hel del om i vilken utsträckning Churchill ledde nationens och världens öden genom sina tal. Alla dessa tal, då den dramatiska signalen »I spy a Stranger» kallat underhuset till hemligt plenum, är imponerande, men främst dock det som handlar om Darlan och landstigningen i Nordafrika. Här har Churchill mobiliserat hela sin oratoriska förmåga och åstadkommit ett tal som genom sin överbevisande klarhet, sin spelande ironi, sin kraft och genialitet alltid kommer att betraktas som det främsta av detta århundrades störste vältalare.

H. N—ng.

En bok om Nils Ebbesons frihetsfejd

JOHN O. ERICSSON: Kroknos. — En berättelse om Nils Ebbesons frihetsfejd. Eklunds förl. Kart. kr 3: 75, bibl.-band kr 5: 25.

Hur aktuellt namnet Nils Ebbeson än blivit genom de senaste årens händelser, har det för oss blott varit ett namn; vad som utspelade sig kring den danske nationalhjältens insats och död, har i stort sett varit oss obekant. John O. Ericssons berättelse, som den danskfödde legoknekten, f. d. parisstudenten och svartbrodern fått ge namn åt, skildrar i romantiserad form de tilldragelser, som föranledde Nils Ebbeson att gripa till vapen. Här möta vi de holsteinska inkräkterna, övermodiga och svekfulla, med den skallige greve Gert i spetsen. Här finnas överlöparna och förrädarna, som spåra sin chans, men också de godtrogna. Men här finnas också varmhjärtade män och kvinnor, som vet bättre och som kunna handla i överensstämmelse därmed. Det är den redbare bondsonen, som ser sin faders gård brännas, munken, som drömmer om att på nytt resa fäderneslandet ur dess förnedring, och så hjälten Nils Ebbeson, ridderlig och öppen, som låter sitt liv för den stora saken. Överraskande vändningar, snabba beslut och raska tag ge fart och spänning åt berättelsen. Men rakt ige-

Här nedan följer månadens redovisning av Fredsgåvan. Rätt och Sanning leder stort som synes och man undrar faktiskt vart Hälleberget tagit vägen. De övriga stadslogerna borde ju tillsammans åtminstone kunna slå Rätt och Sanning. Ute i distriktet leder fortfarande Stridsbasunen, medan den betydligt större grannlogen kommer långt efter vid en jämförelse. Tydligt är det många som kan väntas ta ett extra krafttag inför slutspurten.

Fredsgåvan 15/12 1946.

101 Strid och Frid	55:—
156 Rätt och Sanning	186:—
157 Flink och Färdig	30:—
161 Välkomsthemmet	27:—
193 Fredsförbundet	5:—
195 Stödjepelaren	25:—
228 Skönborg	43:—
241 Dalens Stjärna	13:—
264 Stridshjälten	22:—
369 Sundhet	15:—
384 Riddar Huss	20:—
434 Segerkämpan	50:—
978 Fränsta Kämpe	10:—
1585 Stridsbasunen	100:—
1960 Magnus Huss	10:—
1973 Fridshemmet	4:—
2051 Segerlönen	5:—
2058 Vivan	75:—
2380 Fridsam	10:—
2961 Alnö Framtidshopp	10:—
3108 Vallens Framtid	15:—
3485 Skansbanéret	5:—
4120 Nordens Kämpe	2:—
4753 Böljan	5:—
5303 Ljungastrand	5:—
2985 Hoppets Hem	5:—

Kronor 752:—

Insamlingen har rönt ett storartat och glädjande intresse bland många

nom det brokiga vimlet av spännande händelser och djärva bragder går som en röd tråd en ton av innerlighet, en återklang av visan om Danmarks folkhjärte Nils Ebbeson.

enskilda medlemmar och en av dessa har skrivit till Fyrbåken. Vi vill gärna understryka hans synpunkter och hans vädjan:

Till Fyrbåkens redaktion, Sundsvall.

I anledning av distriktslogens utsända appell till logemedlemmarna om kontanta bidrag för »uppbådet» och nu synliga resultat skulle man vilja först fråga ordenssyskonen om de fullt förstått innebörden och motivet för distriktslogens vädjan — och handen på hjärtat — har Du fyllt Din förelagda uppgift som godtemplare i den utsträckning Du kunnat i detta speciella fall.

Jämförelser äro inte alltid lyckliga — men man kan nästan med en viss avund iakttaga huru våra frikyrkliga samman slutningar utan undantag genom personliga »offer» åstadkommer storverk i ekonomiskt avseende. De finansiera sina egna samlingslokaler — som regel alla i gott skick — avlöna sina predikanter och utöva en välgörenhet och omsorg om sina gamla i en utsträckning varom föga är känt. Detta och mycket härutöver såsom missionering inom och utomlands kosta stora summor och allt resultat av medlemmarnas offervilja.

Man hör ganska ofta att en insamling till det och det väcker olustkänslor hos många och en liten slant hit och en dit blir ju också kronor — men offer blir det inte.

Tag en kort minut Dig själv avsidet och tänk över om Du verkligen inte kan offra mera på en sak som Du önskar all framgång. Otillfredsställd har Du sett senaste årens arbete inom egen loge. Distriktslogen får således liten eller ingen hjälp från grundlogen. Huru framstående personer vi än lyckas få på tjänstemannaplatserna i distriktslogen kan dessa litet uträtta om medel för arbetet saknas. Giv dem dessa medel och resultatet komma icke att utebliva.

E.

ETT HJÄLPMEDEL I BIBLIOTEKENS TJÄNST!

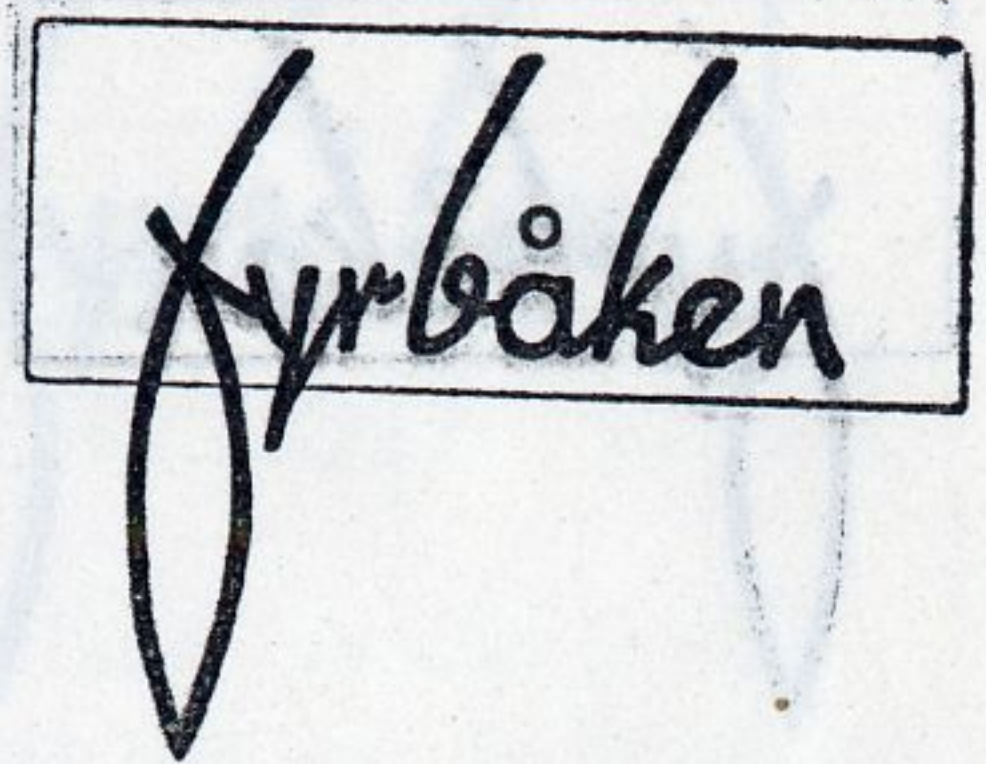
Vi förmedla till biblioteken böcker i biblioteksband med I. O. G. T:s märke. Starka och vackra band till billigaste priser.

Biblioteksrabatt och fraktfritt inom kortast möjliga leveranstid. Vi ombesörja katalogisering, signering och inklistring av datumblad och bokfickor och garantera ett bibliotekstekniskt utförande i enlighet med officiellt fastställda principer.

En specialaffär för biblioteken!

BONNIERS BOKFÖRMEDELING — STOCKHOLM 3.

Omfattande samarbete

med Norge planeras

En gammal gård i Trondheim.

— De nordiska storlogerna är de starkaste i världen. Vad är då naturligare än att vi här ackumulerar kraft för att i vår tur föra ut godtemplarordens budskap till den övriga världen. För den delen fordras att vi först ordnar ett intimt samarbete inbördes.

Så ungefär löd det tema som många talare berörde vid det gemensamma sammanträde mellan norrmen och svenskar som den sjunde och åttonde december hölls i Trondheim. Norrmännen hade inbjudit representanter för Medelpads distriktsloge och Jämtlands båda distriktsloger till detta sammanträde sedan kontakt först knutits i Sundsvall mellan Arne Svendsen, Trondheim, och DS vid den förres besök här i staden i föreningen Nordens regi. Som delegater för Medelpads distriktsloge reste distriktsrådets två och DLSN och färden gick över fjällen vid Skalstugan i bil.

Någon svårighet att komma på det klara med varandra rådde sannerligen inte. Vid ett sammanträde i hotell Bristol utarbetades preliminärt ett omfattande samarbetsprogram med en stämma i Trondheim den 22 juni som den stora händelsen. Till denna hoppas distriktsrådet kunna få till stånd ett extratåg och redan nu vore vi tacksam om logerna skickade in uppgifter på hur pass många

som kan tänkas intresserade från varje loge. Biljettpriset blir givetvis i ett extratåg avsevärt nedsatt och den 22 juni är mitt i semestertiden, varför rekorddeltagande bör kunna ordnas.

Till nästa höst planeras en gemensam interskandinavisk kurs i Sundsvallsområdet, med förutom svenska och norska deltagare även finska och eventuellt danska och isländska. Denna kurs kommer distriktet i så fall att anordna gemensamt med de jämtländska distrikten. Innan dessa stora evenemang genomförs hoppas vi emellertid att vi skall kunna få

DSK och DLSN i kedjebekymmer.

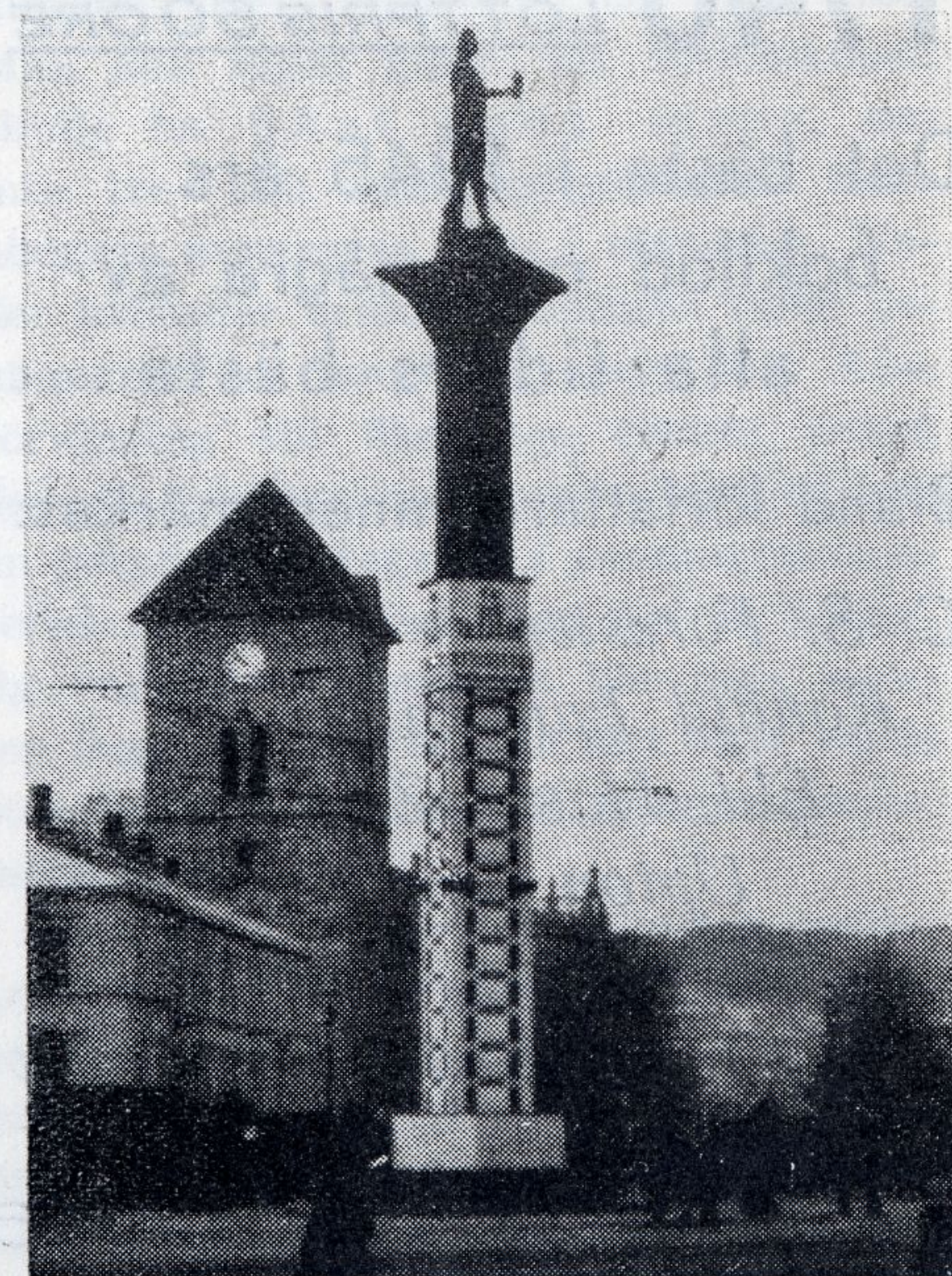
över norrmen till ett svarssammanträde och dessutom någon talare som kan turnera i distriktet och berätta om hur norsk nykterhetsrörelse arbetar och hur dess ställning är idag.

På kvällen den sjunde hade norrmännen inbjudit svenskarna till supé i ordenshuset Solfeng, som också inrymmer restaurant och kafé. Under kriget hade tyskarna apterat ordenshuset till postkontor och lyckats förstöra åtskilligt. Genom energiskt arbete har emellertid norrmännen redan kunnat ställa det i ordning. Här talade bl. a. Johan Mjösund, storskattmästare i Norges stor-

loge och konstaterade bl. a. att unionen som upplöstes 1905 avlösts av en hjärtanas union, som visat sig betydligt starkare. Tal hölls även av Walther Strøm, stor sekreterare i Norges storloge, DT i Trondheims distriktsloge Håkon Larssen, flera f. d. DT, redaktören för Godtemplarbladet, Norges Reformator, m. fl. Från svensk sida talade DT och framförde en hälsning från Sverige. Han betonade vikten av att Norden tar initiativet till uppbyggnaden av Orden ute i världen.

Söndagens program bestod av kvartalsmöte med distriktslogen och samkväm. Distriktslogen sammanträdde i Ranheim, en liten plats en halv mil utanför staden och till detta hade ett par hundra medlemmar infunnit sig. Svenskarna var naturligtvis smått förundrade över den ålderdomliga ritual som kom till användning, men fann sig väl tillrätta.

Samkvämet efter mötet svarade hemmalogen, Sagatun, för och dess amatörsällskap Fuskere gav det bästa amatörskådespel som kan ses. »Det är sällan man får en revy på ett högt plan, som dessutom är rolig», konstaterade br Svendsen som själv sysslat med revyförfattande. Detta fick man emellertid göra här.

Olaf Trygvasons staty på Torvet.

Det förlorade paradiset

HELKE TÖRNROS: Det förlorade paradiset. Med teckningar av Uno Stallarholm. Eklunds förl. Kart. kr 3: 75, bibl.-band 5: 25.

»Det förlorade paradiset» av Helge Törnros är en djurbok för både gammal och ung. Kanske dock ej för de allra yngsta. Berättelserna rör sig praktiskt taget uteslutande om djur, och vad som händer och sker ses helt ur djurens synvinkel. Rör det sig om mellanhavanden mellan djur och människor, tar författarens djurens parti, liksom han vid strider mellan djuren inbördes ställer sig på den fysiskt svagare partens sida och låter denna vinna genom större klokhet eller list. Det är en spännande kamp från början till slut för livet och födan. Det ges ingen pardon, när mården möter ekorren, när varghonan försvarar sina ungar mot slaghöken, när lodjuret och räven söker lura varandra på bytet eller i älgens och björnens väldiga envigskamp. Men det gäller inte endast frågan äta eller låta sig ätas, det gäller också friheten såsom i inledningsberättelsen om ugglan Hotu.

Medelpads Distriktsloges

BOKLOTTERI

1946 LOTTPRIS 50 ÖRE

Det bästa i 1945 års bokflod och några av alla tiders bästa ...

Bland författarnamnen märkas:

C. S. Forester

Ronald Fangen,

Eld, Hasse Z.,

Upton Sinclair,

Sigfrid Siewertz,

Frans G. Bengtsson

Ett varuhus i London har fått in nylonstrumpor och i kön vid disken befinner sig också jultomten, som har alla skäl att förse sig så här dagarna före da'n.

RM och DM på skidor

Riksmästerskapen på skidor 1947 går i SGU, Sundsvalls regi den 9 februari i Sundsvall. Inbjudan kommer i dagarna att ut-sändas till alla loger och SGU-avdelningar.

Logen Sundhet kommer att anordna 1947 års distriktsmästerskap på skidor på tid som senare kommer att meddelas.

Det ligger en rik fond av erfarenhet bakom Törnros' djurskildringar. Han är inte bara en skarp och säker iakttagare, vad han har att ge är verklig inlevelse. Det är också fart och fläkt över berättelserna. Spänningen ligger i luften och stegras efter hand som berättelsen fortskrider. Ej sällan finner man en knapp, något kärvt humor, som ibland slår ut i full blom, såsom i berättelsen om lekatten, som hamnar hos skogsarbetarna. Men författaren har också en naturkänsla, som får sin prägel av myrarnas och fjällhedarnas alla dofter, färger och stora linjer och växer samman med hans starka medkänsla med allt det, som lever och rör sig i markerna. Boken ingår i serien Eklunds äventyrsböcker och kan med stort nöje läsas av alla som har intresse för djur och vildmark.

Skapa i samverkan

Konsum Erikslund

Hjälp

en nödlidande broder eller syster genom

Nödhjälpsfonden

● Insänd bidragen till Dsk

OBS.!

Extra vinster på alla nitlotter på jämna 1000-tal

OBS.!

Har fjärde-liter-restriktionerna inte gjort verkan?

I debatten om »fjärde litern» har det sagts, att 1941 års krisrestriktioner inte har haft önskad effekt i fråga om vare sig spritinköpen omfattning eller fylleriet, och det har rentav påståtts, att de har ökat spritkonsumtionen. Vi låter frågan gå vidare till expeditionschefen **H e n r i k K l a c k e n b e r g** i finansdepartementet, som ju från sitt arbete i den s. k. snabbutredningen bör vara den främsta experten på krigsårens nykterhetstillstånd.

— Önskad effekt? Ja, jag vet inte, vilken effekt de önskade, som bekämpade införandet av restriktionerna och nu vill återinföra fjärde litern. Men den riksdagsmajoritet, som stod för beslutet, hade väl med fruktan sett den starka uppgången av fylleriet — särskilt bland de inkallade — under 1940 och våren 1941, och man åsyftade utan tvivel att stävja de motboksöverlåtelser, som gjort detta fylleri möjligt. Man ville sänka tilldelningarna för att bättre anpassa dem efter vad motboksägarna verkligen brukade ta ut — den mängden hade ju minskat starkt efter den stora prishöjningen på hösten 1939 — och dessutom ta bort den hopsamlade stora reserv av »lediga» litrar, som rätten till efterhandsinköp hade medfört. Dessa åtgärder genomfördes den 1 okt. 1941, och samma år indrogs också den s. k. jullitern, extratilldelningen för dem som har mindre än fyra liter i månaden.

Restriktionerna gjorde verkan.

— Den enda ordentliga utredning, som har gjorts om verkningarna av dessa åtgärder, tyder på att syftet nåddes, konstaterar dr Klackenbergs. Förändringar i nykterhetstillståndet är ju så komplicerade samhällsföreteelser, att direkt bevisning ofta möter stora svårigheter. Men vid den s. k. snabbutredningen kunde vi slå fast tre fakta som inte kunde förklaras på annat sätt än som en följd av åtgärden. Det militära fylleriet minskade kraftigt från oktober 1941 och

höll sig på en lägre nivå under en god del av 1942. För de motbokslösa ungdomarna sjönk fylleriet 1941 till en lägre nivå än 1940, och även massfylleristerna, dessa beklagliga människor, som begär tre eller ännu flera fylleriförseelser om året, blev färre till antalet. Att fylleriet för dessa tre grupper gick ner, måste ha berott på att tillförseln till den illegala spritmarknaden, alltså till överlåten motbokssprit, ströps åt.

Totalt sett minskade de fylleriförseelser, som kan antagas sammanhänga med utminuteringsen — i trettio stads-samhällen, som vi undersökte, gick detta slags fylleri från att ha varit 53 proc. av alla fyllerifallen 1940 ner till 42 proc. år 1942.

För konsumtion betydde krisrestriktionerna mindre. Sänkningen för fyra- och trelitersgubbarna tog bort ungefär 15 proc. av den totala inköpsrätten. Den omedelbara nedgång i inköpen, som betingas av detta, kan beräknas på olika sätt, men om man bortser från den in-dragna jullitern och räknar försiktigt, kan sänkningen i varje fall inte anges till mindre än 6 proc.

Men vi ska inte fördölja, att krisrestriktionerna också hade ogynnsamma verkningar: antalet motböcker ökade starkt, och den uppgång i utskänknin-gen, som redan tidigare hade börjat och sedan fortgick nästan i takt med den allmänna köpkraftens tillväxt, påskyn-dades något. Kvantitativt betydde detta »påskyndande» emellertid en avsevärt mindre spritmängd än den, som krisrestriktionerna minskade motboksinköpen med.

Utskänkning skuld till ny fylleriökning.

— Folks omdömen om 1941 års åtgärder har emellertid grumlats genom den fortsatta utvecklingen. De goda verkningarna dränktes helt enkelt av det fylleri, som följde med den inflationsmässigt stigande restaurangsuppningen — alltså

en helt ny faktor i orsaksspelet. Det är förstås förlåtligt, om folk, som inte närmare analyserat utvecklingen, har dragit den felaktiga slutsatsen av det ökade fylleriet, att krisrestriktionerna har förfelat sin verkan. Men det bör räcka som tankeställare att framkasta frågan, hur-dant nykterhetstillståndet skulle ha varit, om inte heller dessa åtgärder hade vidtagits. För min del är jag tacksam för att en hårdhänt verklighet inte har behövt ge oss svar på den frågan. Det har sett illa nog ut ändå under de senaste krigsåren.

Ransoneringsmagi eller försätlig kontrollstyrelse?

Men vad ligger det då bakom det påståendet, som man får höra i dagens debatt om fjärde litern, att ransonernas nedskärning har medfört en ökning av spritinköpen i stället för en minskning? frågar vi rakt på sak.

— Ja, säg det! Inte kan jag förklara, hur alla tokiga föreställningar på detta område kommer upp. I detta fall har jag förstas mina funderingar. Att påståendet sakligt sett är orimligt är redaktören väl själv på det klara med?

Jo, svårt att tro åtminstone, måste vi medge.

— Kanhända ligger därbakom en rent magisk tro på ransoneringsuggestionen, säger expeditionschefen Klackenbergs. Denna skulle då ha förstärkts av ransonninsänkningen till den vilda grad, att svenska folket skulle ha suggererats att öka sina motboksinköp mera än de skulle ha gjort, om femton procent av tilldelningen inte hade skurits bort. Mellan 1941 och 1945 har medelinköpen per motbok stigit från 1,40 till 1,48 liter. Man kan lugnt gissa, att spritinköpen skulle ha ökat ändå mera, om inte tre- och fyralitersgubbarna hade nödgats avvara en liter i månaden. Under kristider brukar nämligen folks benägenhet att använda sprit öka. Som förklaring till ökningen räcker också den ekonomiska bakgrunden en god bit: en betydande stegring i penninginkomsterna och samtidigt med det en påtaglig varubrist. Dessutom bör man komma ihåg, att spriten har fått ökat värde som bytesvara under de gångna ransoneringsåren.

Men det är heller inte alldeles uteslutet, att det bakom påståendet kan ligga ett dråpligt missförstånd av vad kontrollstyrelsen skrivit i sin framställning. Styrelsen framhöll, att ransonernas minskning mer än kompenseras genom stark ökning av uttagsfrekvensen — alltså inköpen i procent av tilldelningen

Rupert Bonnströms Måleriaffär

Fredsgatan 8

SUNDSVALL

Utför alla slag av måleriarbeten till humana priser

KOSTNADSFÖRSLAG PÅ BEGÄRAN

Tel. VERKSTADEN 2279 — BOSTADEN 1703

Har fjärde-liter-...

— och angav, att medan folk 1940 tog ut 69 proc. av sin tilldelning, så tog man 1945 ut 88 proc. av den, detta i förra fallet räknat på den obeskurna och i det senare fallet på den nedsatta tilldelningen.

Denna s. k. stigning är ju till större delen ett räkneexperiment: tilldelningen skars ner, och även om folk inte hade köpt ett dugg mera än förut, så skulle ju ändå den mängd sprit, som de verkligen tog, ha kommit att utgöra en större del av den nu mindre tilldelningen — närmare bestämt 81 proc. Den biten »steg» alltså procentsiffran, utan att inköpsmängden ökade alls.

Det finns åtminstone en remissmyndighet — jag ska inte säga vilken — som inte varit nog bevandrad i statistikkens skälaktigheter, utan läst detta så, att nedskärningen av ransonerna uppenbarligen medfört en inte oväsentlig ökning av motboksinköpen. Att skriva som kontrollstyrelsen har gjort, det är möjligen korrekt, men det är inte snällt — i varje fall är det försåtligt. Om detta sedan har gett upphov till en vida spridd föreställning, så att de, som arbetar på att återinföra fjärde litern, verkligen tror sig uppträda i folknykterhetens intresse — ja, då har vi fått ett intressant bidrag till de mänskliga missstagens historia, slutar expeditionschefen Klackenbergs skrattande.

Godtemplare

låt oss leverera
högtalaranläggningen
till Edra festligheter

Allt för RADION hos

Godins Radioverkstad

Storgatan 54

Tel. 4482

För goda köp -
till rätt pris borgar

konsumbutikerna

i Sundsvallsdistriktet.

Gynna Fyrbåkens annonsörer!

VID VISTELSE I SUNDSVALL

Besök

KpS
Självservering

Inga
drickspengar

ideal-
matställe

för alla!!

KOOPERATIVA PRODUKTIONSFORENINGEN

SE nyktert på inköpsfrågan:

Handla med förtroende i **DE PRIVATA
AFFÄRERNA**

Godtemplare!

Låt inbinda
Edra
böcker hos

Wikströms Eftr.

Fredsgatan 5.

Sundsvall.

Byggnadsaktiebolaget

HALLSTRÖM & NISSES

P. HALLSTRÖM
Kapten i v. v. k.

AND. NISSES
Byggn.-ingenjör

SUNDSVALL

Tel. namnanrop el. 55800

HUS- och FABRIKSBYGGNADER
BRO-, VÄG- och VATTEN-
BYGGNADSARBETEN.

Rapporteringen

utgör en värdemätare på
distriktets arbete!

Rapportera i tid för
fjärde kvartalet!

LANSJÄR

KVALITE och STIL till önskepriser

Salanders

Föreningstryck:

Verksamhetsberättelser
Affischer
Program
Papper och Kuvert
samt Brevkort
Biljetter etc.

God kvalité —
Rimliga priser!

Nya Samhällets

Boktryckeri

Köpmangatan 5
Sundsvall
Best.-telefon 4588

